

ชื่องานวิจัย : รายงานการประเมินโครงการและผลบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียง สู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยา Yan 2 (สามาน สุเมโธ)

ผู้วิจัย : นายวรณประกรณ์ จุ่มพลน้อย

ปีที่รายงาน : 2564

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการและผลบทเรียนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โรงเรียนขอนแก่นวิทยา Yan 2 (สามาน สุเมโธ) ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) เพื่อประเมินโครงการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา โดยใช้รูปแบบ CIPPIEST Model 2) เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีที่ประสบความสำเร็จของโครงการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา 3) เพื่อทดสอบบทเรียนการดำเนินงานโครงการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาและขยายผลโครงการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา สู่ความยั่งยืน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีจำนวน 62 คน ดังนี้ 1) ครูผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 12 คน 2) นักเรียนแทนนำ จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้ 1) การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถาม การประเมินผลการดำเนินงานโครงการในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และ ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การเล่าเรื่อง (Story Telling) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Performance) ได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบผู้นำชุมชน และนักเรียนแทนนำ

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1) ผลการประเมินโครงการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา คือ (1) ด้านบริบท ผลการประเมินด้านบริบทโดยภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านปัจจัยนำเข้า ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ด้านกระบวนการ ผลการประเมินด้านกระบวนการภาพรวมของครู พบว่า ระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก (4) ด้านผลผลิต ผลการประเมินด้านผลผลิตภาพรวมของครู พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด กลุ่มนักเรียน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด กลุ่มนักเรียน พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (5) ด้านผลกระทบ ผลการประเมินด้านผลกระทบภาพรวมของครู พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด กลุ่มนักเรียน

พบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด (6) ด้านประสิทธิผล ผลการประเมินด้านประสิทธิผล ภาพรวมของครู พบร้า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก กลุ่มนักเรียนพบว่า ระดับความคิดเห็นอยู่ ในระดับมาก (7) ด้านความยั่งยืน ผลการประเมินด้านความยั่งยืนภาพรวมของครู พบร้า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด กลุ่มนักเรียน พบร้า ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และ (8) ด้าน การถ่ายทอดส่งต่อ ผลการประเมินด้านการถ่ายทอดส่งต่อภาพรวมของครู พบร้า ระดับความคิดเห็น อยู่ใน ระดับมากกลุ่มนักเรียน พบร้าระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

2) ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของโครงการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ที่ประสบผลสำเร็จ คือ การมีขั้นตอนในการดำเนินงานที่ ชัดเจน ได้แก่ (1) การสร้างความเข้าใจและวางแผนเป้าหมายสู่ความสำเร็จ (2) การสร้างความมีส่วนร่วม (3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างเครือข่าย และ (4) การติดตามผลการดำเนินงาน

3) ผลการลดบทเรียนการดำเนินงานโครงการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา พบร้า ครูที่เข้าร่วมโครงการมีความคาดหวังว่า โรงเรียนจะดำเนินกิจกรรมอย่างเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและชุมชนข้างเคียง นอกจากนั้น ครูยัง คาดหวังจากโครงการนี้ว่า จะก่อให้เกิดการบริหารราชการที่เป็นระบบอย่างยั่งยืน ครู นักเรียน และชุมชน อยู่อย่างพอเพียง สิ่งที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม คือ ได้แนวทางในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงมีจิตใจ ที่เข้มแข็ง อดทนต่อสิ่ง外界 มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม ชุมชน และประเทศชาติ ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงาน สำเร็จคือบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม การมีส่วนร่วม ความสามัคคี เป็นหนึ่งเดียวกันของบุคลากร การมีผู้บริหารที่เข้มแข็งสามารถบริหารจัดการดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ แนวทางในการจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ด้านการศึกษา ครั้งต่อไป โรงเรียนควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมี กิจกรรมลดบทเรียนที่ได้จากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และมี การเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะ เพื่อให้เห็นว่าบุคลากรในโรงเรียนมีการนำไปปฏิบัติจริง รวมทั้ง การจัดการเรียนการสอนที่บูรณการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรจัดทำทุกรายวิชาและบรรจุไว้ ในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำสู่การปฏิบัติที่จริงจังและยั่งยืน

4) ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาและขยายผลเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน พบร้า (1) การส่งเสริม และสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายที่เข้มแข็ง เพราะเครือข่ายมีความสำคัญต่อการดำเนินงานโครงการเป็นอย่าง มาก หากเครือข่ายมีความเข้มแข็งและมีศักยภาพ การพัฒนาและการขยายผลกิจกรรมโครงการฯจะพบ กับความสำเร็จ (2) การประชาสัมพันธ์/การสื่อสารกิจกรรมในโครงการฯ โรงเรียนควรจะเพิ่มช่องทางและ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการประชาสัมพันธ์หรือการสื่อสาร เผยแพร่ผลงานไปยังชุมชนหรือผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ (3) กิจกรรมถ่ายทอดสืบสานจากรุ่นสู่รุ่น เพราะเป็นโครงการที่ดี มีประโยชน์ต่อโรงเรียน ครู นักเรียน และ ชุมชน อีกทั้งยังก่อให้เกิดความสมดุลและมีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิต มีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่ดี เห็น ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ดังนั้นจึงควรกำหนดให้มีกิจกรรมถ่ายทอดสืบสานจากรุ่นสู่รุ่นไว้ใน แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน